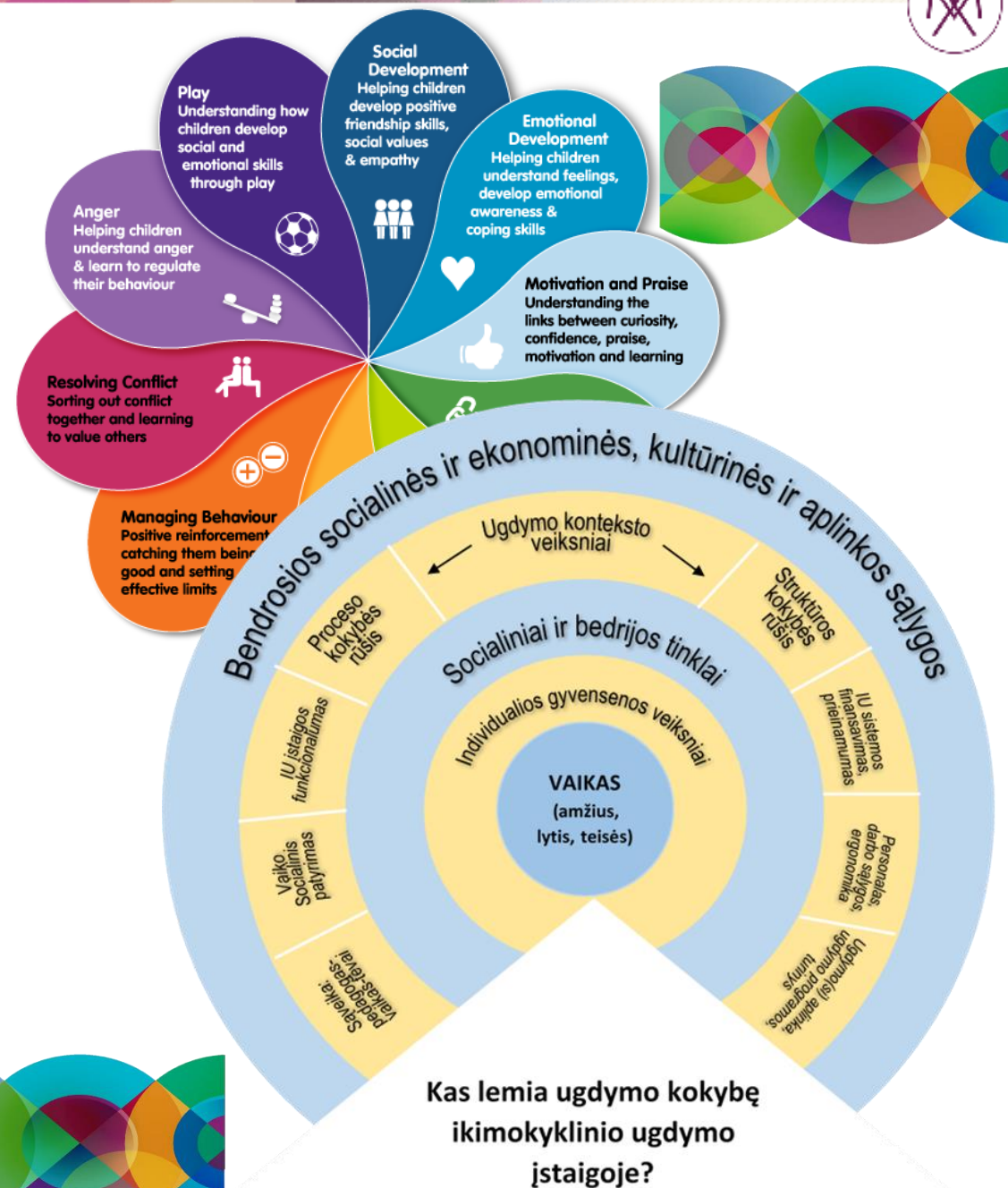

Vaikų ugdymosi kokybės sampratos apibrėžtis

- Vaikų ugdymo kokybės užtikrinimas yra daugelio šalių švietimo prioritetas, nes **kokybiškas vaikų ugdymas suvokiamas kaip visuomenės gerovės kūrimo pagrindas.**
- Europos Sąjungoje egzistuoja **daug vaikų ugdymosi kokybės sampratų**, kurias galima suskirstyti į tris grupes. Tai sampratos, kurios remiasi:
 - a) į vaiką orientuotu požiūriu;
 - b) ugdymo proceso (indėlis-procesai-rezultatai) požiūriu;
 - c) įvairių ugdymo procese dalyvaujančių grupių socialinės sąveikos vizija.
- Jose vyrauja vaiko **įgalinimo, veiksmingumo ir socialinio teisingumo kriterijai.**
- Praktiniu vaikų ugdymo organizavimo požiūriu, kokybė yra **susitarimas dėl vaikų ugdymo tikslų, jų siekimo būdų ir ugdymo rezultatų vertinimo kriterijų. Dėl jų tariausi ugdymo paslaugų gavėjai (vaikai, jų tėvai), pedagogai ir įvairių lygmenų švietimo politikai.**

Kaip vaikas gyvena

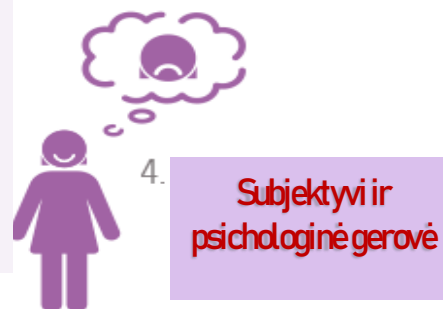
Nacionalinė gerovės rodiklių sistema

REPUBLIC OF CROATIA
Ministry for Demography,
Family, Youth and Social Policy

unicef
for every child

Vaiko gerovės rodikliai

IKIMOKYKLINIO UGDYMO POLITIKOS PRIORITETAI

- **ES PRIORITETAI**

- PAGERINTI VAIKŲ UGDYMO PASIEKIMUS suteikiant visiems galimybę gauti geros kokybės ugdymosi paslaugas
- MODELIUOTI UGDYMOSI APLINKAS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS skatinant mokytis visą gyvenimą
- KONCENTRUOTI LĖŠAS

- **NACIONALINIAI PRIORITETAI**

- DĖMESYS KIEKVIENAM VAIKUI IR JO POREIKIAMS
- JUNGTYS TARP PROGRAMŲ
- KIEKVIENO VAIKO UGDYMOSI SĖKMĖS UŽTIKRINIMAS

KĄ VADINAME KOKYBIŠKU ANKSTYVUOJU UGDYMU?

► EUROPOS ANKSTYVOJO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO IR PRIEŽIŪROS KOKYBĖS KRITERIJAI (2014 projektas)

- VALDYMAS
- PERSONALAS
- PRIEINAMUMAS
- UGDYMO TURINYS
- ĮSIVERTINIMAS / ĮVERTINIMAS

40 kokybės tikslų / kriterijų:

- Valdymas
- Finansavimas
- Prieinamumas ir paslaugų įvairovė
- Ugdymo modeliavimas
- Vaikų / suaugusiųjų santykis
- Personalo darbo sąlygos ir galimybės tobulinti kvalifikaciją
- Ugdymosi aplinka
- Tėvai ir bendruomenė

- ▶ KOKYBĖ PLĖTOJAMA NE IZOLIUOTAI, O **BENDRADARBIAUJANT ŠVIETIMO, SVEIKATOS, SOCIALINĖS APSAUGOS IR KITOMS INSTITUCIJOMS, TEIKIANČIOMS PASLAUGAS VAIKUI IR ŠEIMAI**
- ▶ KOKYBĖ MATUOJAMA VERTINANT:
 - ▶ STRUKTŪRĄ (akreditavimo tvarka, reikalavimai pedagogams, programų kūrimas, vaikų/pedagogų santykis)
 - ▶ PROCESĄ (žaidimo vieta ugdymo programoje, santykiai tarp vaiko ir pedagogo, ugdymo ir priežiūros santykis programoje, dokumentavimas, pasiekimų vertinimas)
 - ▶ VAIKO PASIEKIMUS (ugdymo pridėtinė vertė vaikui, vaiko raida, jo pasirengimas gyvenimui, pasirengimas mokytis, vaiko sveikata)

Diagnosticinis įrankis:

padaeda nustatyti optimalaus vaikų ugdymosi sąlygas ir būdus (pagal ŠVIS rodiklių sistemos modelį)

Vertybinis pjūvis

Vadybinis pjūvis		Kokybė (misijos ir tikslų įgyvendinimas, priimtumas klientams)	Teisingumas (tinklo paskirstymo nešališkumas, prieinamumas, lygios galimybės)	Ekonomiškumas (švietimo kaštai)
	Materialinis aprūpinimas	Ugdymo įstaigų pastatų būklė; ugdymo įstaigų, turinčių higienos pasą, dalis; tėvų nuomonė apie ugdymosi aplinką; aprūpinimas ugdymo priemonėmis; specialiųjų ugdymosi poreikių vaikams pritaikyta pastatų dalis.		Pastatų išlaikymo sąnaudos ploto vienetui; pastatų išlaikymo sąnaudos vienam ugdytiniui; krepšelio lėšos vieno vaiko ugdymui; aplinkos lėšos; ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vietų skaičius.
	Darbuotojai	Tinkamą kvalifikaciją turinčių pedagogų dalis; pedagogų pasiskirstymas pagal kvalifikacinę kategoriją; vidutinis pedagogų amžius ir pasiskirstymas pagal amžių; pedagogų pasitenkinimo darbu lygis; pedagogų kaitos lygis; pagalbos specialistų skaičius.		Ugdytinių skaičius vienam pedagogui, administracijos išlaikymo kaštai, ugdytinių skaičius vienam ugdymo įstaigos vadovui, pedagogų atlyginimų dydis.
	Ugdytiniai	Nemokamai maitinamų vaikų dalis; specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų dalis; integruotai ugdomų specialiųjų poreikių vaikų dalis.		
	Ugdymo organizavimas ir paslaugos	Ugdytinių skaičius grupėje; ugdytinių skaičius vienam pagalbos specialistui; sveikatos priežiūros lygis.		

IKIMOKYKLINIO UGDYMO KOKYBĖS PRIEŽIŪROS SISTEMA

OECD vertinimas ir rekomendacijos

Lietuvoje pasirinktas kelias – ikimokyklinio ugdymo programų, modelių ir kokybės priežiūros decentralizavimas. Už tai atsakingos ikimokyklinės įstaigos ir savivaldybės. Tačiau savivaldybės teigia, kad neturi išorinio kokybės vertinimo indikatorių, planų ir kt.

OECD ekspertai rekomenduoja sukurti aiškia ikimokyklinio ugdymo kokybės vertinimo sistemą, kad būtų užtikrinta aukšta jo kokybė.

PROBLEMA: labai skirtinga ikimokyklinio ugdymo kokybė atskirose ugdymo įstaigose.

Kuo prie ikimokyklinio ugdymo kokybės gerinimo gali prisidėti įstaigos ir pedagogai?

Vidinis kokybės vertinimas

Išorinis kokybės vertinimas

UGDymo PROGRAMŲ RENGIMAS. Ikimokyklinio ugdymo programų kokybės vertinimo ekspertų požiūris

Decentralizuotas programų rengimas leidžia priartinti ugdymo turinį prie konkrečios įstaigos ugdymo aplinkos bei tėvų ir vaikų poreikių. Esame pasiekę gerų rezultatų šioje srityje.

Vis dar turime iššūkių:

- Kaip atskleisti regiono ir ugdymo įstaigos savitumą, specifinius tos įstaigos tėvų, vaikų, vietos bendruomenės poreikius?
- Kaip modeliuoti šiuolaikinio vaiko poreikius atitinkantį ugdymo turinį, metodus ir aplinkas?
- Kaip sukurti programą, kuri būtų patogi kasdieninei pedagogo veiklai?

Buvimo kartu džiaugsmai
Rengimas vaikams ir kartu su vaikais
Inovacijoms
Tyrimo džiaugsmai

Ugdymosi strategijų nustatymo ir pažangos stebėjimo įrankis:

padaeda suprasti, kokiais būdais vaikai ugdomi ir kaip pasiekti geresnių ugdymosi rezultatų.

Individuali vaiko pažanga: pažinimas, stebėjimas, vertinimas, skatinimas

Vaiko skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos.

MATYTI

KALBĖTI

Atpažinti skirtingą vaikų požiūrį į ugdymąsi kuriant ugdymosi galimybes.

Vertinti vaiko vystymąsi, pažintines galias ir veiklą.

GIRDĖTI

MYLĖTI

GALVOTI

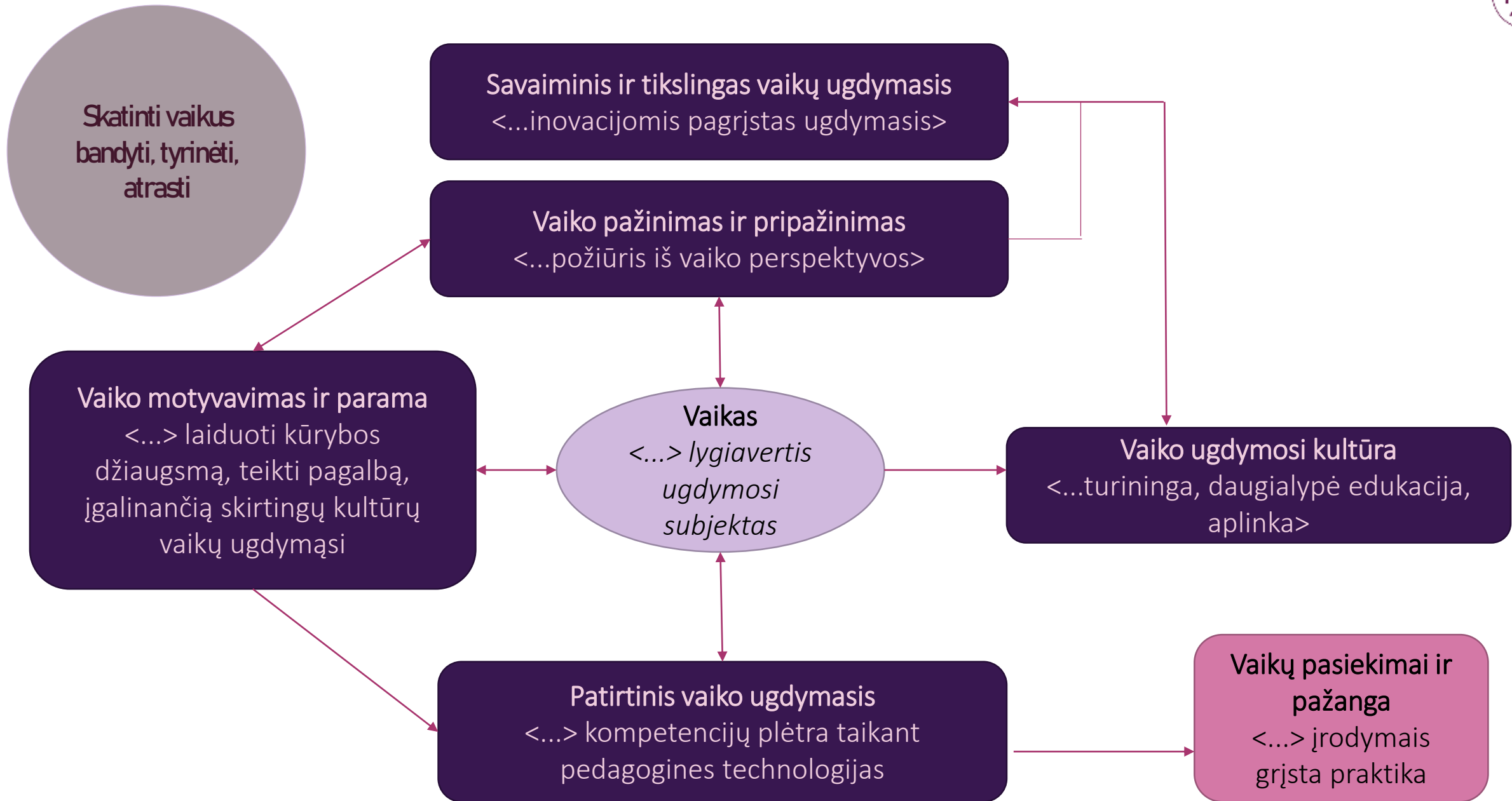
Atpažinti ir suprasti vaikų specialiuosius ugdymosi poreikius, laiku suteikiant reikiamą specialistų pagalbą.

Pripažinti vaiko individualumą, siekiant jo pažangos; ugdymo proceso koregavimas.

JAUSTI

DŽIAUGTIS

Ugdymosi būdų ir formų, leidžiančių kiekvienam vaikui patirti ugdymosi džiaugsmą ir sėkmę, pasirinkimas.

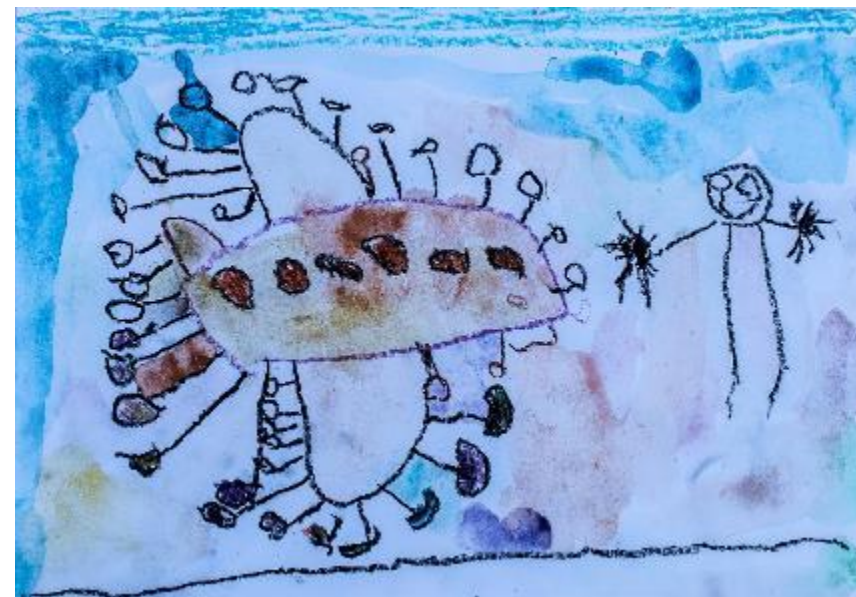
UGDymo ORGANIZAVIMO MODELIAI BEI FORMOS. Lietuvos švietimo tarybos rekomendacijos

Sukurti ir praktiniam įgyvendinimui pateikti įvairūs ugdymo organizavimo modeliai bei gerosios patirtys – Metodinės rekomendacijos dėl ikimokyklinio ugdymo organizavimo formų įvairovės (2013); Daugiakultūriai darželiai. Gerosios praktikos vadovas (2016). Metodinės rekomendacijos orientuotos į ugdymo organizavimo kokybės didinimą ir lankstesnį vaikų bei šeimų poreikių tenkinimą.

Problema: Ugdymo organizavimo formų įvairovės kūrimo procesai nėra labai aktyvūs.

Kaip kiekviena įstaiga ir kiekvienas pedagogas gali prisidėti prie ugdymo kokybę gerinančių organizavimo formų įvairovės didinimo?

Aukštyn kojom
Septynių intelektų ugdymas
Lauko darželis
Regio Emilija

NAUJI IŠŠŪKIAI. Ilgalaikė mokslo ir inovacijų plėtros programa

Bendrojo ugdymo programos orientuoti į vaikų kūrybingumo, gamtos mokslų, technologijų, meno (dizaino) ir matematikos sričių ugdymą.

Ugdyti inovatyvumą.

Ugdymo procese taikyti inovacijas.

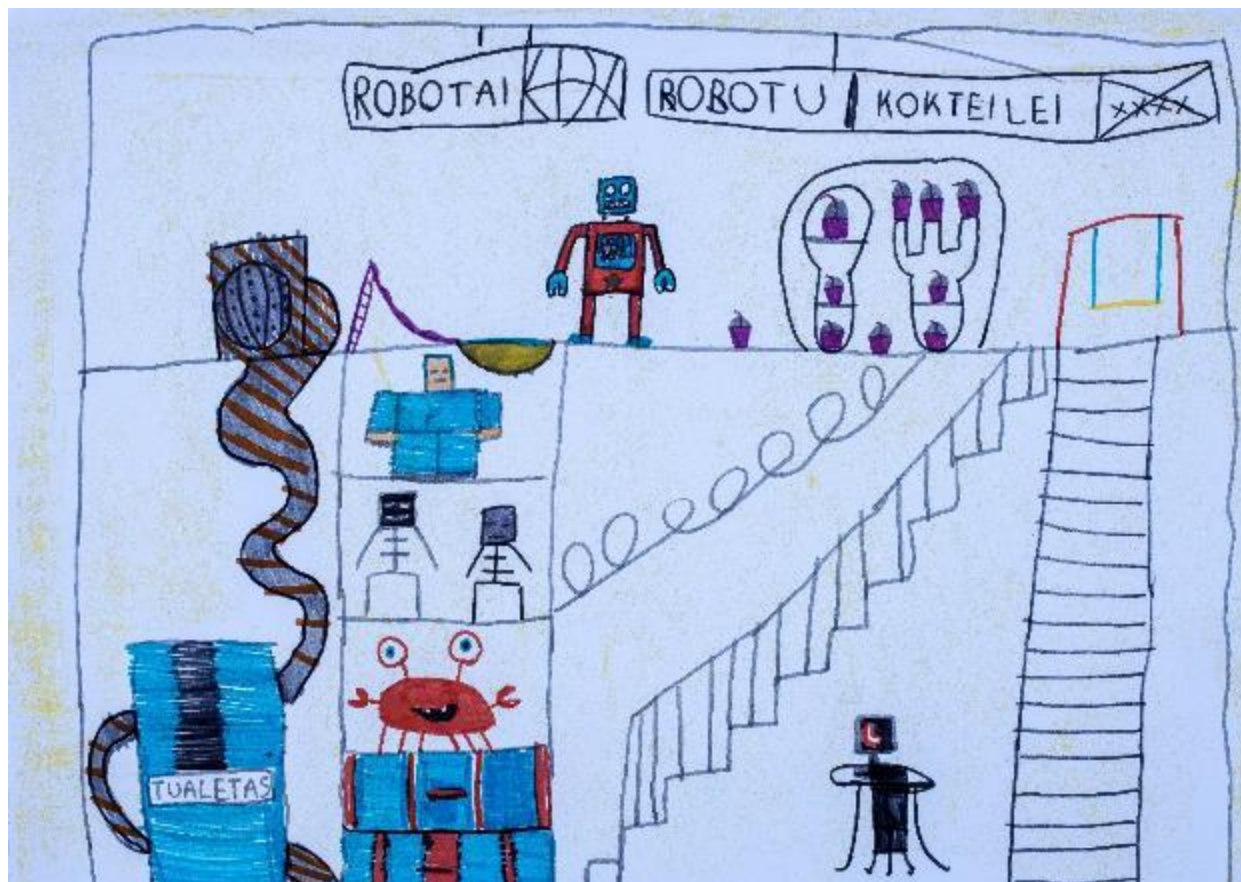
Ką galėtume nuveikti šioje srityje?

Robotika

Medijos

STEAM

Gamtamoksliniai tyrinėjimai

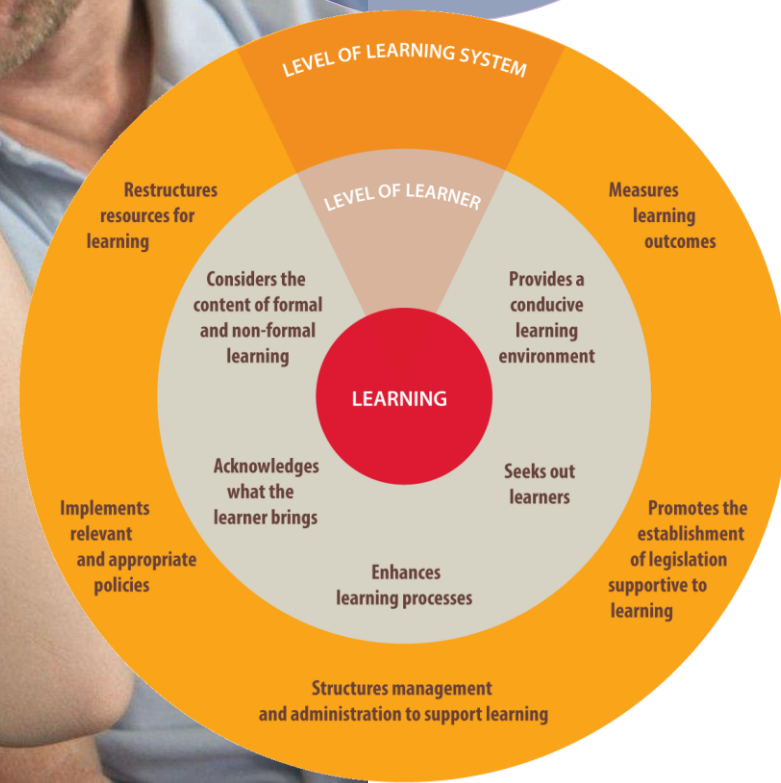
Besimokančiojo lygmuo

► PROCESAS (žaidimo vieta ugdymo programoje, santykiai tarp vaiko ir pedagogo, ugdymo ir priežiūros santykis programoje, dokumentavimas, pasiekimų vertinimas)

Ugdymo kokybės
kontūrų brėžtis

► STRUKTŪRA (akreditavimo tvarka, reikalavimai pedagogams, programų kūrimas, vaikų/pedagogų santykis)

Ugdymo sistemos lygmuo

أكاديمية قطر
Qatar Academy

عضو في مؤسسة قطر
Member of Qatar Foundation

National Quality Standard

1 Educational program and practice	A program helps each child to learn and develop. Experiences stimulate and engage each child. Examples of what to look for: - Your child's interests and ideas are included in the program. - Your child is supported by educators to participate in play and learning.	WHY IS IT IMPORTANT? High quality education and care gives children the best start in life
2 Children's health and safety	Your child's safety and health are important all day, every day. Your child will be safely supervised and will feel secure. Examples of what to look for: - Your child's service takes precautions to protect children from illness and hazards. - Food and drinks provided by the service are nutritious and appropriate for children.	Families can be confident that their children are in safe and healthy environments
3 Physical environment	Indoor and outdoor spaces allow your child to play, learn and develop their skills. Examples of what to look for: - Outdoor and indoor spaces are welcoming and suitable for children. - Buildings, furniture, equipment and resources are safe and well-maintained. - Children can participate in a range of experiences.	Play and learning help develop skills for life
4 Staffing arrangements	Qualification requirements and educator-to-child ratios mean greater individual care and attention for your child. Examples of what to look for: - Educators know your child's interests. - There are enough staff to ensure children are adequately supervised and receive the attention they need to learn and develop.	Quality care means your child will be educated and cared for by professionals
5 Relationships with children	Your child will feel safe, secure and that they belong. Positive relationships with educators help your children to play and learn. Examples of what to look for: - Your child is made to feel supported and welcomed. - Educators respond to the individual needs and interests of children.	Children need quality care and attention that meets their individual needs
6 Partnerships with families and communities	When families and communities are part of a service, your child learns and develops better. Examples of what to look for: - Respectful and supportive relationships with families are encouraged. - Your family's beliefs and values are respected by the service. - The service builds relationships and engages with its local community.	You should feel included and a part of your child's service
7 Leadership and service management	The service is well managed and provides a safe and healthy learning environment. Examples of what to look for: - The service has a positive organisational culture. - Educators are valued and have a clear understanding of the service's goals and expectations.	Quality education and care is built on effective leadership

The National Quality Framework introduces a new quality standard to improve children's education and care services across Australia. Seven quality areas help ensure your child is given the best possible start in life. Over time, all Australian services will be rated against the National Quality Standard.

Ugdymosi programa ir veikla

Vaikų sveikata ir saugumas

Ugdymosi aplinka

Ugdymo institucijos personalas

Ugdymosi sąveika / ryšys su vaiku

Bendradarbiavimas su šeima ir partneriais

Ugdymosi paslaugų vadyba ir lyderystė

	Geros mokyklos (darželio) bruožai pagal Geros mokyklos koncepciją	Geros mokyklos (darželio) bruožai pedagogų požiūriu
	PATIRTYS IR REZULTATAI	
MOKYKLOS MISIJA	Asmenybės ūgtis. Ja atspindi vaiko asmenybės branda, ugdymosi pasiekimai ir pažanga.	Kai kurie pedagogai gerą mokyklą (darželį) apibūdino kaip turinčią jiems patrauklią ugdymo filosofiją, vertybines nuostatas. Dalis pedagogų pabrėžė įvairių ugdymosi veiklų reikalingumą. Penktadalis pedagogų vaikų ugdymosi rezultatus ir pasiekimus laiko svarbiu geros mokyklos (darželio) bruožu.
	Saviraiškus dalyvavimas darželio gyvenime; dialogiškas, tyrinėjantis ugdymasis. Šie aspektai apima vaikų savijautą, bendruomeniškumą, veiklas. Vaikai turi jaustis priimti, gerbiama, saugūs, džiaugtis buvimu darželyje ir laikyti prasmingu, būti bendruomeniški.	Pedagogams itin svarbi vaikų savijauta darželyje – gera emocinė aplinka ir saugumas (fizinis ir psichologinis). Tačiau taip svarbi vaikų saviraiška ir džiugios patirtys: penktadaliui pedagogų aktualu, kad būtų užtikrinta neformaliojo ugdymo veiklos įvairovė.
MISIJĄ ĮGŪVENDINTI PADEDANTYS VEIKSNIAI	Paremiantis ugdymas – atsižvelgiant į vaiko poreikius, siūlant tinkamą būdą, lankstus ir partneriškas, įtraukiantis tėvus.	Beveik pusė pedagogų pageidauja, kad darželyje vyktų įdomios, šiuolaikiškos ugdymosi veiklos, kai kurie pedagogai paminėjo ir informacinių technologijų naudojimosi poreikį. Pedagogams aktualu, kad darželis teiktų veiksmingą pagalbą įvairių poreikių vaikams. Daugiau nei trečdalis nurodė, kad jiems svarbus atviras pedagogų, tėvų ir vadovų dialogas.
	Darbuotojai – profesionalumas, asmeninis tobulėjimas; bendruomenė kaip besimokanti organizacija.	Pedagogai teigė, kad jie yra pozityvūs, motyvuoti, profesionalūs, siekiantys asmeninio tobulėjimo.
	Lyderystė ir įgalinanti vadyba	Daugiau nei ketvirtadaliui pedagogų svarbu, kad vadovai būtų iniciatyvūs, besirūpinantys darželiu, atvirais bendrautų su tėvais.
	Dinamiškai ir atvira ugdymosi aplinka	Darželio estetiškumas, jaukumas, modernus įrengimas. Daug svarbiau, kad būtų gera emociškai, saugu ir įdomu dirbti.

Darželis, kuriame gera visiems...

Sparčiai daugėjant žmonijos kuriamų žinių, vis labiau **kinta** veiksmingų ugdymo(si) būdų, metodų samprata...

Atsiveria **patirtinio mokymosi** erdvės, jomis galima pagrįsti darželio sienas peržengiantį ugdymąsi...

Kūrybinis, kritinis mąstymas, gebėjimas spręsti problemas, iniciatyvumas tampa vertingesni...

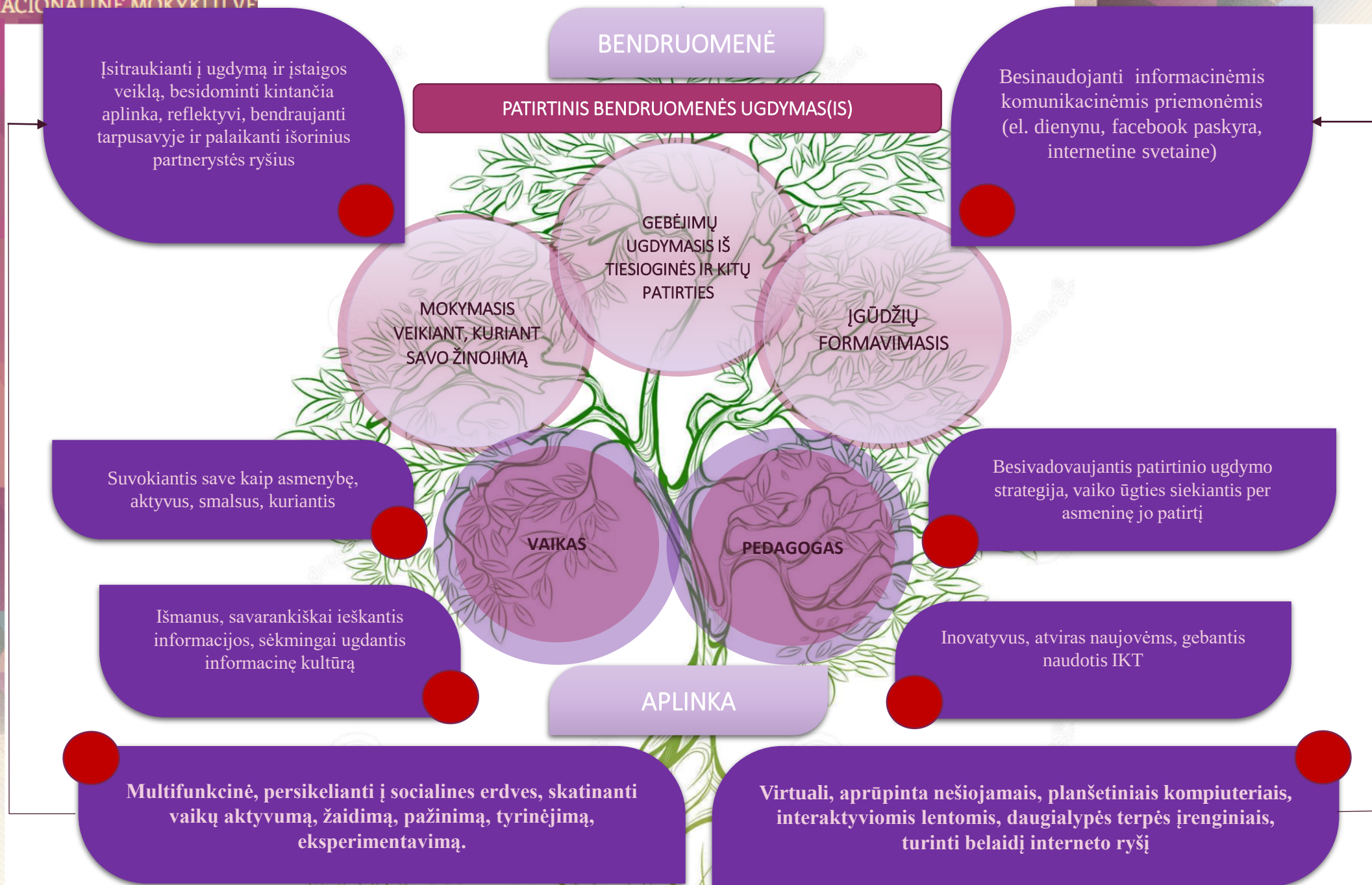
Keičiasi ugdymo organizavimas darželyje, mažiau paisoma normų, lanksčiau individualizuojama.

Gero darželio požymiai...

Kūrybinis, kritinis mąstymas, gebėjimas spręsti problemas, iniciatyvumas tampa vertingesni...

Keičiasi ugdymo organizavimas darželyje, mažiau paisoma normų, lanksčiau individualizuojama.

Kaip tinkamai sudaryti POKALBIO RODIKLIŲ sąrašą-tinklelį?

Pokalbis bus sėkmingas, jei vertintojas gebės pateikti pedagogui tikslus kompetencijų aprašymus ir jų atpažinimo profesinėje veikloje požymius

Asmeninė
kompetencija

Nuostata **profesinei saviraiškai**, savęs ir profesinei veiklai būtinų savo **asmens savybių pažinimas** refleksija bei tobulinimas, **gebėjimas lyderiauti** bei kontroliuoti save ugdymosi situacijose, identifikuoti ir **konstruktyviai spręsti** ugdymosi problemas.

PEDAGOGO SAVIUGDOS KOMPETENCIJA

GEBĖJIMAI	VERTINIMĄ PAGRINDŽIANTIS PAVYZDYS
Savikūra, mokymasis visą gyvenimą (<i>geba įvairiais būdais siekti nuolat mokytis, tobulėti; geba išvelgti perspektyvias saviugdos kryptis, kelti tikslus, jų siekti</i>)	Atvirumas naujovėms, saviugdos poreikis, geranoriškai dalijamasi idėjomis, atradimais, patirtimi. Siekiama tobulinti profesines kompetencijas, įgyti papildomų profesinių kompetencijų / įgūdžių.
Mokymosi mokytis kompetencija (<i>geba mokytis iš kitų ir savo patirties, geba atkurti, reflektuoti ir tobulinti savo profesinę veiklą; geba atpažinti bei pagrįsti savo veiklą</i>)	Diskutuojama, siekiama susitarimų, dalijamasi patirtimi, kuriami ir įgyvendinami bendri projektai ir kt. Gerbiama nuomonių įvairovė, toleruojamas skirtingas bendravimo stilius.
Profesinių kompetencijų aplanko rengimas (<i>rengia kompetencijų aplanką, geba atpažinti, vertinti, tobulinti savo profesines kompetencijas</i>)	Pedagogai į ugdymo praktiką diegia naujoves, tyrinėdami jų veiksmingumą, poveikį ugdytiniams. Remiamasi komandine veikla, kolegialiu bendradarbiavimu.
Karjeros planavimas (<i>planuoja savo karjerą objektyviai įvertindamas savo indėlį į ugdymo proceso, darželio veiklos tobulinimą</i>)	Siekia pastebėti kolegų laimėjimus, originalias idėjas, palaikomos iniciatyvos, jaučiama parama nesėkmės atveju.

Kaip tinkamai sudaryti POKALBIO RODIKLIŲ sąrašą-tinklelį?

Pokalbis bus sėkmingas, jei vertintojas gebės pateikti pedagogui tikslus kompetencijų aprašymus ir jų atpažinimo profesinėje veikloje požymius

Profesinės kompetencijos

Ugdymo proceso valdymo kompetencija
Vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo kompetencija

Gebėjimas planuoti, organizuoti ugdymo(si) procesą, reflektuoti jo kokybę, atsižvelgiant į ugdymo tikslus, vaikų poreikius, individualumą, šeimos kultūrą, laiduojant dermę tarp savaiminio ir tikslingo vaikų ugdymosi.

Gebėjimas kurti į vaiko ugdymosi kultūrą orientuotą saugią, turiningą edukacinę aplinką vaikų kompetencijų integraliai plėtrai.

GALIM UGDYMO PROCESO VALDYMO KOMPETENCIJOS ATPAŽINIMO POŽYMAI

- Gebu taikyti įvairius vaikų elgesio valdymo būdus.
- Gebu gerai nuteikti vaikus, sudominti veikla.
- Gebu analizuoti taikomų ugdymo metodų priimtinumą vaikams, rentis grįžtamojo ryšio informaciją.
- Gebu užmegzti dalykinius kontaktus su tėvais, ieškodamas naujų bendravimo ir bendradarbiavimo formų.
- Gebu parodyti tėvams vaiko kasdienius laimėjimus, inicijuojų kurti vaikui ugdytis palankią aplinką.
- Gebu greitai perprasti vaikų ugdymo dokumentavimo sistemą.
- Gebu individualizuoti ugdymą pagal vaikų poreikius, galimybes, laimėjimus, jų ugdymo(si) stilių, šeimos kultūrą.
- Gebu taikyti įvairius vaikų elgesio valdymo būdus.

Veiklos sritis	Kriterijus	Stipriosios pusės	Silpnosios pusės
REZULTATAI	1.1. Asmenybės branda		
	1.1.1. Vaiko pasiekimai ir pažanga		
	1.1.2. Vaiko pasiekimų kokybė		
UGDYMASIS IR MOKINIŲ PATIRTYS	2.1. Planavimas		
	2.1.1. Ugdymo turinys		
	2.1.2. Ugdymo(si) turinio ir procedūrų planavimas		
	2.1.3. Orientavimasis į vaiko poreikius		
	2.1.4. Šeimos ir įstaigos bendradarbiavimas ugdymo procese		
	2.2. Vadovavimas mokymuisi		
	2.2.1. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas		
	2.2.2. Ugdymo(si) proceso kokybė		

	2.3. Parama ir pagalba vaikui bei jo šeimai		
	2.3.1. Vaiko teisių garantavimas ir atstovavimas		
	2.3.2. Ugdymas mokyklos gyvenimu		
	2.3.3. Parama ir pagalba šeimai		
APLINKOS	3.1. Įgalinančios mokyti fizinė aplinka		
	3.1.1. Personalo politika		
	3.1.2. Materialinė aplinka		
	3.1.3. Finansiniai ištekliai		
	3.2. Etosas		
	3.2.1. Įstaigos vertybės		
	3.2.2. Įstaigos įvaizdis		
	3.2.3. Įstaigos vidaus ir išorės ryšiai		

VADYBA IR LYDERYSTĖ	4.1. Mokyklos valdymas		
	4.1.1. Vidinis įsivertinimas		
	4.1.2. Strateginis įstaigos planas, metinio veiklos plano bei jų įgyvendinimas		
	4.1.3. Įstaigos vadovų veiklos veiksmingumas		
	4.1.4. Valdymo ir savivaldos dermė		

Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo veiklos vertinimo įrankių pavyzdžiai Lietuvoje ir pasaulyje

Prof. dr. Daiva Jakavonytė-Stoškuvienė

Doc. dr. Sergejus Neifachas

